

297ste

Zesde Dag Bericht

30 november in het jaar 2018 Gregoriaanse kalender

Kislev 22 in het jaar 5779 Israëliische jaartelling

Het Hebreeuwse woord voor vandaag is thans heel erg actueel en we kunnen het ook vinden in Leviticus 27 (Wajikra 27, in het Hebreeuws).

Het gaat daarin over de ש ק ל dat is de **shekel**.

In het meervoud spreken wij meestal van Shekels, maar in goed Hebreeuws is het **shekaliem**. In Leviticus 27 (NBG) wordt een **shekel** een **sikkel** genoemd. En er is bij de vertaling uit het Hebreeuws niet met een forse inflatie rekening gehouden. In Wajikra 27 is de waarde van een man 50 shekel en in Leviticus 27 is het ook 50 sikkels en de waarde van de vrouw in beide gevallen 30 shekel of 30 sikkels. Dat is toch te weinig! We moeten maar niet over een prijs praten, vaak zijn ze onbetaalbaar voor de was, de kleding en het eten, het gezin. In de vertaling van Yitschak Dasberg woordelijk vanuit het Hebreeuws naar Nederlands wordt Leviticus zeer uitvoerig en toch wel anders beschreven. Zeer aan te bevelen. Inflatie of niet, de shekel begint een keiharde munt te worden. Kregen we eerst voor een euro 5 shekel terug, nu is de euro iets meer dan 4 shekel waard.

Weet u wat een soefganiot is? Wij wel, omdat die lekkere bollen voor ons in het hotel in

Eilat een heerlijke traktatie waren. Onkundig als we waren, was dit voor ons het enige teken van Chanoeka. Daar hoort dan de chanoekia bij. Dat is een kandelaar met 9 kaarsjes. In het midden is de dienaar die elke avond bij het begin van de nieuwe dag, eerst aangestoken wordt. Met dat vlammetje worden de volgende kaarsjes aangestoken. Elke avond eentje meer, totdat ze allemaal

branden. Toen de Maccabeën de tempel heroverd hadden vonden zij een kruikje met een klein beetje olie waar een olielampje amper een dag op kon branden. Maar dat was het wonder van Chanoeka, dat die lamp wel 8 dagen en nachten bleef branden. Vandaar de dienaar en nog eens 8 kaarsjes op de chanoekia. Van 3 t/m 10 december is het Chanoeka. En de soefganiot verkrijgbaar in de Joodse bakkerij van Laromme, Kastelenstraat 69 in Amsterdam Buitenveldert. Vrijdag na 3 uur n.m. en zaterdag gesloten. In veel plaatsen in Nederland wordt in die tijd `s avonds een grote chanoekia ontstoken.

Naweeën van de onlusten welke vanaf zondag 11 november tot dinsdag plaats vonden tussen Israël en Hamas in het zuiden. We mogen niet alles in de schoenen schuiven van de bevolking van Gaza. Het is Hamas die een waar schrikbewind uitvoert over de bevolking van Gaza. Zij zien ook: dat 465 raketten weinig schade aanrichten, dat G-d houdt van de Joden, zoals de chauffeur, een moslim, van deze bus zei. En Hamas houdt niet van Joden maar ook niet van hun eigen mensen. Hamas heeft eenzijdig een bestand afgekondigd. Mogelijk waren de raketten op. De vijandelijkheden hielden wel aan, want op dezelfde dag werden in Yerushalayim 4 agenten aangevallen door een messentrekker. En bij de grens met Gaza heeft het IDF alles op scherp staan, ook de Iron Dome om de raketten uit de lucht te schieten.

Het zal je maar gebeuren.

Jan Polderman kwam middels een stamboomonderzoek er achter, dat hij een Jood is. Jan zei: `Ik hoef nu nooit meer te werken, want ik heb al die tijd gewerkt gedurende alle Joodse feestdagen.

En dat zijn er heel veel en daarom ga ik dat eerst rechtekken!

‘Ja maar Jan, dan moet je ook de Joodse wetten naleven.’

‘Dat kan wel, maar soms ben ik ook nog een beetje Protestant.’

*****

Het Nederlandse woordenboek wordt elk jaar dikker en aangevuld met nieuw woorden.

Zo konden we anno 2016 lezen over `ELITAIRE NAIVITEIT.` Wat is dat? We hebben al die tijd naar iemand uitgekeken, bij wie wij dat op zijn of haar voorhoofd kunnen plakken. Maar nu weten we het.

Burgemeester Femke Halsema, zij is niet geïnteresseerd in de opwinding die ontstaat over het weggagen van mensen die het op de Dam opnemen voor de Joodse medemens, alwaar Jodenhaters wel de meest

weezinwekkende kretten mogen slaken. Dat verstaan we nou onder `ELITAIRE NAIVITEIT`.

Van Amsterdam gaan we naar het Centrum van de wereld. Al enige jaren vroegen wij ons

af waar die hoge bouwwerken langs de weg tussen Tel Aviv en Yerushalayim voor dienen. Nu weten we dat we vanaf de luchthaven niet meer in de file behoeven staan. We kunnen nu supersnel per spoorlijn deels over

bruggen en deels door de tunnels om dan 80 meter lager dan de straat bij het busstation in Yerushalayim met de lift boven te komen met de bagage en dan in de taxi naar de eindbestemming. Net als al het openbaar vervoer kost het nog weinig ook. Logisch dat er aanlopergarnissen zijn, maar na korte tijd is dit niet meer weg te denken, net als de tram, of lightrail door de Jaffastreet.

Wie het weet, mag het zeggen. Farizeeën en Sadduceeën, dat waren twee stromingen onder de Joden ten tijde van het Nieuwe Testament en daarna. Een bekende Farizeeër was Saulus voor zijn bekering. Dat wil niet zeggen, dat alle Farizeeërs zich eerst zouden moeten

bekeren. Zij zijn wel streng wettisch en maakten het Jezus altijd moeilijk. Zij wilden het beter weten en zouden op de rustdag niet op de fiets naar de Mac Donalds gaan. De Sadduceeën wel.

Sadduceeën waren meer de liberale Joden. Die geloofden met een ruim geweten, wat een beetje gemakkelijk aan te passen was op het dagelijkse leven. Doorgaans geloofden de Sadduceeërs ook niet in de Opstanding en deden bijna niets aan geloofsverkondiging.

← Een voorstelling van een Farizeeër en een Schriftgeleerde.

‘Wie het weet, mag het zeggen’. Voorlopig toch maar de voorkeur aan de samenkomsten op de rustdag, met geloofsverkondiging en gebed in verbondenheid met de God van Israël. Ter afsluiting, een regel van een ochtendgebed, naar Psalm 135, uit de Sidoer, of Joods gebedenboek, vertaald door Yitzak Dashberg.

‘Dankt de Eeuwige, roept Zijn Naam aan, maakt Zijn daden bekend onder de volken’.

Dat we Israël tot zegen mogen zijn, met vertrouwen op Zijn beloften.